

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/190

Karar No : 1982/169

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasanın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara atıl davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar: Uğur Gemici ve arkadaşları.

O L A Y : 6.6.1978 günü Erzurum'da Yüksek Tahsil Talebe Derneği'nde çaycılık yapan yakınıcı, şeker ve gazete almak için bir büfeye yaklaştığı sırada, kendisini bekleyen sanıkları gördüğü, daha sonra sanıkların öldürmek amacıyla kendisine ateş ettiği, hayati tehlike tevlit edecek şekilde yakınıcının yaralandığı, sanıklardan Uğur Gemici'nin yakalanıp, öteki sanık Hamza Engeloğlu'nun olay yerinden kaçtığı, böylece sanıkların iştirak halinde adam öldürmeye tam teşebbüs ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarını işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCY'nın 448/1., 62. maddeleri ile 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Erzurum C. Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmış, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin kamu güvenliği yönünden davanın Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi ne naklinde ilişkin kararı uyarınca Erzurum Ağır Ceza Mahkemesi nce dosya Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi ne gönderilmiştir.

Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 6.2.1979 gününde, 1978/236-1979/15 sayı ile; atılı suçun, görüş ayrılığından kaynaklandığı, bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan suçlar kapsamına girdiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine göre davaya bakmanın mahkemelelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir. Dosyanın gönderildiği Erzincan ve Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin yetkisizlik kararı uyarınca davaya Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde devam edilmiştir.

Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 14.4.1980 gününde; 1980/142-75 sayı ile, sanık Uğur Gemici'ye atılı suç sabit görüldüğünden bu sanığın mahkûmiyetine, öteki sanık Hamza Engeloğlu hakkında geçici tatil kararı alındığından, yeni esas numarası verilip, ayrı dosya düzenlenmesine karar verilmiş, anılan kararın sanık vekiline temyizi üzerine Askeri Yargıtay 3. Dairesi, 1.12.1981 gününde, 1981/458-442 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki koşullar gerçekleşmediğinden, hükmü görev yönünde bozmuştur.

Bozma üzerine, Erzurum-Kars-Ağrı-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi anılan dosyayı 1981/307 esasına kaydederek 23.2.1982 gününde, aynı esas sayı ile Askeri Yargıtay 3. Dairesi'nin bozma kararına uyulmasına, bozma ilâmında belirtilen ned

denlerle mahkemelerinin bu davaya bakmaya görevli olmadığına, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Yüsmet Ayer, Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmalarıyla yaptığı, 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör, Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp, düşünüldü :

Sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir. Sanık Uğur Gemici, dosyada bulunan 6.6.1978 günlü ifadesinde; kendisinin, Halkevleri Derneği'ne kayıtlı üye olduğunu, herhangi bir sol derneğe kayıtlı olmadığını, önceden tanıdığı Ziraat Fakültesi öğrencilerinden Canip Çiltaş ve yanındaki 5-6 arkadaşının kendisini takip ettiklerini, arkasından koşan kişilerin kendisini yakalayıp dövmeğe çalıştıklarını, Canip Çiltaş'ın kendisinin Halkevleri Derneği'ne kayıtlı olduğunu bildiğini ve adı geçen Yüksek Tahsil Talebe Derneği 2. Başkanı bulunduğunu, bu derneğin ise sağ eğilimli bir dernek olup kendisini takip etmelerinin hiçbir özel ve ciddi nedeni olmadığını beyan etmiş, yakınıcı Ali Akpınar ise aynı günlü ifadesinde; kendisine ateş edenleri takip etmediğini, Yüksek Tahsil Talebe Derneği'nde çalıştığı için sol gruba mensup öğrencilerin kendisini vurduklarını, çünkü çalıştığı derneğin sağ eğilimli bir dernek olduğunu, öğrenci olmadığı için ideolojik bir eylemle ilgili ve irtibatının bulunmadığını söylemiş, tanıklar ise bu beyanları doğrulayıcı nitelekte beyanlarda bulunmuşlardır.

Bu bulgulara göre suç, görüş ayrılığından kaynaklanıp, yaşam hakkına yönelik bulunduğundan, MGK'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına nede olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısını gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddeindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Bu nedenle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

Da

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 6.2.1979 günlü, Esas 1978/236, Karar 1979/15 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.4.1982 gününde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Nezhat Doğan

Nezhat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

Cezmi Elgin

30-4

t.ö.